

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Continens Armamentarium Seu Panoplima Spiritualem - Id est, Varia arma
& media ad omnis generis tentationes fortiter sustinendas, & feliciter
superandas, Ad Omnium Quidem Animarum

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1688

Tentatio I. De periculo Tentationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48377)

P A R S I.

DE TENTATIONIBUS
CIRCA IPSAS TENTATIONES
OCCURRENTIBUS.

I. **V**ariæ ex hoc fonte tentationes nascuntur; nam interdum aliqui ob ipsam tentationum impugnationem, alij ob gravitatem earum, alij ob multitudinem, aut diurnitatem, alij ob non sufficientem cognitionem earundem, alij denique ob Directoris apti defectum tentantur, pro quibus proin singulis tentationibus, specialia remedia erunt assignanda.

TENTATIO I.

De periculo tentationis.

II. **T**heophilus Juvenis conqueritur Confessario suo, se quotidie varijs tentationibus vexari, atque interdè vehementer angi, timerèque, ne talibus tentationibus aliquoties succumbat, & DEO si non omnino Inimicus, certè minùs gratus & amabilis efficiatur. Quæritur, quomodo consolari & juvare eundem debeat Confessarius?

Responsio.

III. Inprimis ei Christi, & Sanctorum exemplum proponat; si enim Salvator tentatus est, quis potest esse securus, intentatum se hujus vitæ maria transire, ut S. Hieronymus in c. 6. ep. ad Gal. discurret. Sed & de Sanctis rectè dixit devotus Ascetal. 2. c. 9. de imit. Christi: *Nullus Sanctus fuit tam altè raptus & illuminatus, qui prius vel postea non fuerit tentatus; non enim dignus*

dignus est altâ DEI contemplatione, qui pro DEO non est exercitatus aliquâ tribulatione.

IV. Præterea jubeat eum confiderare finem præcipuum, quem intendit DEUS per ejusmodi tentationes immittas, scilicet virtutis probationem, uti S. Augustinus super Psalm. 60. his verbis ostendit: *Vita nostra in hac peregrinatione non potest esse sine peccato, sine tentatione, quia profectus noster fit per tentationem, nec sibi quisquam innotescit nisi tentatus: nec potest coronari, nisi vicerit: nec vincere, nisi certaverit: nec potest certare, nisi Inimicum & tentationes habuerit.* Quod ipsum confirmans S. Chrysostomus l. i. de prov. DEI. Sic alloquitur tentatum: *DEVS te hæcenus ut Mater brachijs gestavit, nunc verò in aquas abjecit, ut tuo disceres natare cortice; hæc ad probandam fidem, ad exercendam virtutem, ad augendum promeritum sunt.* Nempe nescimus sæpe, quid possumus, sed tentatio aperit, quid sumus, ut rectè iterum Thomas Remp. l. i. c. 13. ait.

V. Insuper ei ostendat, tentatorem nocere ei non posse, nisi ipsemet consentiat; nam, ut bene S. Bernardus S. 39. advertit, *potest Inimicus excitare carnis molestias, sed in te est, si volueris dare vel negare consensum.* Quam ipsam veritatem clariùs proponens S. Augustinus S. 197. de temp. sic loquitur: *Sed dicit aliquis: si alligatus est (Diabolus) quare adhuc tantum pravalet? Verùm est, Fratres carissimi quia multum pravalet, sed tepidis & negligentibus, & DEVM in veritate non timentibus.* Alligatus est enim tanquam innexus canis catenis, & neminem potest mordere, nisi eum, qui se illi mortiferâ securitate conjunxerit. Jam videte, Fratres, quàm stultus est homo ille, quem ca-

nis

nis in catena positus mordet. Tu te illi per voluptates & cupiditates sæculi noli conjungere, & ille ad te non praesumat accedere; latrare potest, sollicitare potest, mordere omnino non potest, nisi volentem, non enim cogendo sed suadendo nocet, nec extorquet à nobis consensum, sed petit,

VI. Denique demonstret illi, quòd non modò tentationes tales indicium non sint animæ parùm DEO gratæ, sed potiùs contrarium inde colligi debeat, uti Angelus Raphaël Tobix seniori indicavit Tob. c. 12. dicens: *Quia acceptus eras DEO, necesse fuit, ut tentatio probaret te.* Et confirmat S. Chrysoströmus hoc, 32. dicens: *Ne existimemus, esse signum, quòd nos dereliquerit, & deficiat Dominus, si tentationes nobis inferantur, sed hoc nobis maximum sit indicium, quòd DEUS nostri curam gerat; nam & si habeamus peccatorum sarcinas, quæ nos premant, poterimus magnam patientiam, & gratitudinem declarando leviores eas facere, & si non multa habemus peccata, iterum majore fruemur gratiâ, si grato animo tulerimus.* Sed nec indicium præbent hominis imperfecti ejusmodi tentationes, sed potiùs magnam virtutem & fortitudinem arguunt; nam nullum, teste S. Climacho, certius est argumentum, quòd Dæmones victi sint à nobis, quàm si nos acerrimè impugnant; quia Hostis noster, quantò magis nos sibi rebellare conspicit, tantò amplius expugnare contendit; eos enim pulsare negligit, quos quieto jure se possidere sentit, ut S. Gregorius hom. 2. advertit; & bene agnovit Discipulus ille, de quo S. Dorotheus doct. 13. scribit, quòd, cùm gravissimè à Spiritu fornicationis impugnatus, à sene suo interrogatus fuisset, an luctam hanc per preces amoveri cuperet? responderit; *Equidem laboro, Pater, ut vides,*

vides, conflictorque vehementer, sentio tamen, hoc
lucri mihi accedere, quod sæpius ad DEUM per O-
rationem, mortificationemque recurram. Quare
DEUM potius oro, ut mihi patientiam & constan-
tiam largiatur, ut incruentam ex hac tentatione vi-
ctoriam reportem. Re creatus hoc responso senex, nunc
demum cognosco, inquit, Fili mi, quantas in via vir-
tutis progressionem feceris; nam dum quis infesto cui-
piam viro strenuè it obviam, manet humilis, sollicitus,
anxius, & his angustijs, laboribusque sensim ad con-
summatam animi puritatem pertingit.

TENTATIO II.

De gravitate Tentationis.

VII. **P**hilothea fatetur Confessario, se varijs qui-
dem tentationibus ex permissione DEI vexari,
sed eas non difficulter superare se posse; unam tamen,
quâ ad blasphemias incitatur, intolerabilem & insu-
perabilem sibi videri, ac per eandem ad desperatio-
nem propè adduci. Quæritur, quomodo contra
hanc tentationem munienda sit?

Responsio.

VIII. Primò ei in memoriam revocet saluberrimum S. Pauli I. Cor. 10. *Tentatio vos non apprehendat nisi humana; fidelis autem est DEVS, qui non patitur vos tentari supra id, quod potestis, sed faciet etiam cum tentatione proventum.* Quod ipsum etiam confirmans S. Augustinus in Pl. 61. *Noli, inquit, timere, permissum facere aliquid Tentatorem; habes enim misericordissimum Salvatorem. Tantùm permittitur ille tentare, quantum tibi prodest, ut exercearis, ut proberis, ut,*
qui